

Polacy wykładają z własnej kieszeni na ochronę zdrowia 1/3 tego, co rząd obiecał dołożyć w ciągu 7 lat

Polska wciąż przeznaczana na zdrowie swoich obywateli znacznie mniej środków niż robią to średnio państwa unijne. Rząd w 2017 roku zadeklarował podniesienie publicznych nakładów na ochronę zdrowia do 6% PKB, co ma nastąpić w 2024 roku. Posługując się dostępnymi danymi GUS łatwo wyliczyć¹, że do osiągnięcia tego poziomu wciąż brakuje niemal 1,5% punktu procentowego. Te niedostatki Polacy zmuszeni są uzupełniać sami. Publiczne dane pokazują, że wydajemy niemal 10 mld rocznie na prywatne świadczenia zdrowotne (bez leków), czyli ponad 0,5% PKB. Można więc powiedzieć, że już dziś Polacy wykładają z własnej kieszeni 1/3 tego, co rząd obiecał dołożyć w ciągu 7 lat.²

Sytuacja w polskim systemie ochrony zdrowia od lat jest trudna. Obrazują to nie tylko niepokojące wskaźniki i dane, ale również poszczególne historie pacjentów, którzy zmagają się z niewydolnością systemu.

Ograniczony budżet na ochronę zdrowia nie pozwala na poprawę wyników zdrowotnych

W Polsce liczba pacjentów, których śmierci moglibyśmy uniknąć dzięki profilaktyce i interwencjom medycznym jest o ponad 1/3 większa niż średnia w Unii Europejskiej.³ Co roku przedwcześnie umiera 20 tysięcy Polaków. „*To więcej osób niż mieszka w całych Wadowicach.*”⁴ - alarmuje Bogna Cichowska-Duma, Dyrektor Generalny Związku Pracodawców Innowacyjnych Firm Farmaceutycznych INFARMA. „Dodatkowo, po raz pierwszy od wielu lat oczekiwana długość życia zaczęła spadać. Polacy żyją obecnie 3 lata krócej niż średnio żyją mieszkańcy innych krajów europejskich. Obok tych danych nie da się przejść obojętnie.” – podkreśla.

Poziom niezaspokojonych potrzeb w zakresie opieki medycznej w Polsce jest wyższy niż w innych krajach Unii Europejskiej. Pacjenci jako główną przyczynę wskazują czas oczekiwania na wizyty u specjalistów.⁵ 72% Polaków uważa, że likwidacja kolejek do lekarzy specjalistów oraz do świadczeń zdrowotnych znacznie poprawiłaby sytuację chorych.⁶ Jednocześnie decyzje finansowe rządu nie sprzyjają skróceniu kolejek. Spadają bowiem nakłady na ambulatoryjną opiekę specjalistyczną, w ramach której pacjenci mogą wykonać konkretne badania lub zabiegi np. w poradni specjalistycznej i dzięki temu nie muszą przebywać w szpitalu. W 2018 r. rząd przeznaczył na ambulatoryjną opiekę specjalistyczną niemal o 20% mniej niż rok wcześniej.

Niewydolność systemu ochrony zdrowia obciąża całą gospodarkę

Co czwarty pacjent z chorobą przewlekłą nie pracuje zawodowo⁷. Negatywne konsekwencje tej sytuacji ponosi nie tylko system ochrony zdrowia, ale także rynek pracy. Dlatego niepokojących danych w ochronie zdrowia nie można traktować w oderwaniu od kondycji gospodarczej kraju.

¹ Jeśli w 2018 r. PKB Polski wyniosło ponad 2 biliony złotych, a na ochronę zdrowia wydaliśmy 4,42% PKB.

² „Ochrona zdrowia w Polsce – przegląd danych publicznych”, Stefan Bogusławski dla INFARMA, styczeń 2019

³ State of Health in the EU- Polska - Profil system ochrony zdrowia 2019.

⁴ Finansowanie ochrony zdrowia w kontekście efektów społeczno-gospodarczych”, IQVIA dla Infarma, 2018 r. str. 16. Rys. 4

⁵ State of Health in the EU- Polska - Profil system ochrony zdrowia 2019.

⁶ Postrzeganie polskiej ochrony zdrowia. Raport z badania KANTAR dla INFARMA 2019

⁷ Dane kampanii "Choroba? Pracuję z nią!"

Aktywność zawodowa Polaków jest bardzo niska. Niemal połowa Polaków jest bierna zawodowo (nie pracuje i nie jest gotowa do podjęcia aktywności zawodowej). To wszystko sprawia, że ponad połowa pracodawców ma problem ze znalezieniem pracowników⁸. Tym bardziej za alarmujący należy uznać fakt, że w ciągu 5 lat z rynku pracy zniknęło 300 tys. osób.

„Te niepokojące dane z rynku pracy powinny być jasnym sygnałem dla rządu, że należy inwestować w poprawę wskaźników zdrowotnych Polaków. Tylko w ten sposób będziemy w stanie zatrzymać na rynku pracy przynajmniej tę część obywateli, którzy zmuszeni są zrezygnować z pracy ze względu na stan zdrowia. Konieczne jest zapewnienie skutecznego leczenia, które umożliwi pacjentom przewlekle chorym aktywność zawodową.” – podkreśla Bogna Cichowska-Duma.

Dobra inwestycja – zwiększenie budżetu na refundację leków dla pacjentów

Efektywnym sposobem na poprawę wskaźników zdrowotnych polskiego społeczeństwa jest dofinansowanie przez rząd farmakoterapii, co poprawiłoby dostęp chorych do leczenia. Ze względu na wysoką skuteczność leków i jednocześnie znaczące niedofinansowanie tego obszaru (ostatnie miejsce w UE - nieco ponad 550 zł na jednego mieszkańca, podczas gdy średnia dla krajów Europy Środkowo-Wschodniej to 1050 zł) byłaby to inwestycja trzykrotnie bardziej opłacalna, niż inwestycja w inne obszary systemu ochrony zdrowia.⁹

Gdyby Polska przeznaczala na leki tyle co średnio inne kraje europejskie, w 2024 żyłoby w naszym kraju 93 tys. osób więcej niż wskazują aktualne prognozy, co przełożyłoby się na korzyści ekonomiczne dla budżetu państwa na poziomie 35 mld zł.¹⁰

Pozorne oszczędności

Cena za oszczędzanie na zdrowiu jest bardzo wysoka. Wystarczy ocenić skalę tzw. kosztów pośrednich (związanych z negatywnym wpływem chorób na zdolność do wykonywania pracy – w tym rent, zwolnień lekarskich, niższej efektywności pracy, mniejszych wpływów do budżetu w związku z przedwczesną śmiercią). Są one liczone w miliardach złotych i kilkakrotnie przewyższają kwoty przeznaczane bezpośrednio na terapie pacjentów. *Dla takich chorób jak nowotwory czy niewydolność serca wynoszą nawet 5-6 razy więcej niż wydatki NFZ na leczenie.*^{11,12}

„Konieczne jest racjonalne wydatkowanie zwiększających się sukcesywnie nakładów publicznych na ochronę zdrowia, w tym przeznaczenie przez rząd dodatkowych środków na refundację leków dla pacjentów oraz umożliwienie chorym szybkiego dostępu do przełomowych, innowacyjnych terapii.” – podsumowuje Bogna Cichowska-Duma.

⁸ <https://www.infor.pl/prawo/bezrobotny/aktualnosci-ryнку-pracy/2542300,Ponad-polowa-pracodawcow-ma-problem-ze-znalezieniem-pracownikow.html>

⁹ „Finansowanie ochrony zdrowia w kontekście efektów społeczno-gospodarczych”, IQVIA dla INFARMA, 2018 r.

¹⁰ „Finansowanie ochrony zdrowia w kontekście efektów społeczno-gospodarczych”, IQVIA dla INFARMA, 2018 r.

¹¹ http://ingos.pl/public/userfiles/pdf/Ocena_strat_ekonomicznych_i_kosztow_%20leczenia_nowotworow_piersi_szyki_macicy_i_jajnika_w_Polsce.pdf

¹² https://ingos.pl/public/userfiles/pdf/Ocena_kosztow_niewydolnosci_serca_w_Polsce_z_perspektywy_gospodarki_panstwa.pdf